

Steek energie in de energiebesparingsplicht!

Ga slim aan de slag en bespaar direct op energieverbruik

stronger together

solar

Inleiding

'Steek energie in de energiebesparingsplicht' gaat in op het hoe en waarom van het besparen van energie en alle bijbehorende maatregelen en verplichtingen gesteld door de overheid. De aarde warmt op en de overheid heeft maatregelen genomen om de uitstoot van CO₂ te reduceren. Energiebesparing speelt hierin een grote rol en van ondernemingen en instellingen, zoals ziekenhuizen en scholen, worden grote inspanningen gevraagd. Kantoren dienen energetisch te worden verbeterd, (industriële)bedrijfsprocessen efficiënter te worden gemaakt en mobiliteit te worden gereduceerd.

Deze brochure richt zich op directies van ondernemingen, managers en medewerkers van Technische diensten, facility managers, duurzaamheidsmanagers, en installateurs die bedrijven en organisaties adviseren in hun energietransitie. Wij gaan in op de volgende onderwerpen.

- I. Het Klimaatakkoord
- II. Winstgevende energiebesparende maatregelen
- III. Subsidies en stimuleringsmaatregelen
- IV. Wat Solar Nederland voor jou kan betekenen op het gebied van Energiemanagement.

I. Het Klimaatakkoord

De wereld staat voor een uitdaging. En dat is het voorkomen dat de aarde verder opwarmt! Het Klimaatakkoord van Parijs is daar helder over: overheden moeten er alles aan doen om ervoor te zorgen dat de temperatuur niet meer dan 2 graden stijgt, liefst niet meer dan 1,5 graden. Ook Nederland heeft zich geconformeerd aan dit akkoord en hiertoe ambitieuze doelen vastgelegd. Als eerste in het Nationaal Energieakkoord (2013) en later het Klimaatakkoord (2019).

Het Klimaatakkoord staat voor duurzame groei, waaraan ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging en natuur- en milieuorganisaties, zich verbinden. In het akkoord staan meer dan 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Het gaat hierbij om vijf sectoren: elektriciteit, gebouwde omgeving, industrie, landbouw & landgebruik en mobiliteit.

Kansen

Met de huidige techniek is energiebesparing mogelijk, maar er zijn onbenutte kansen om energie te besparen. Werkgelegenheid en kansen voor Nederland in de schone technologiemarkten is eveneens de inzet van het Klimaatakkoord. Voor ondernemingen biedt het akkoord kansen. Door slim te besparen op energie verkleint een onderneming het aandeel energie in haar kostprijs. Maar er is meer: in het verlengde van het nemen van maatregelen dalen ook de kosten voor onderhoud en neemt de levensduur van machines toe. Zo gaan het besparen van energie, effectief ondernemen en klimaatverandering hand in hand. Om die reden komt de overheid bedrijven en instellingen tegemoet subsidies. Zie: III. 'Subsidies en stimuleringsmaatregelen'.

Extra besparen

Aandrijfsystemen bepalen voor ongeveer 70% het elektriciteitsverbruik van de Nederlandse industrie. Met de huidige technieken is het mogelijk om 20 tot 30% winstgevende energiebesparingen te bereiken. Wat kan een bedrijf doen? Aandrijfsystemen bestaan uit een elektromotor met onderdelen als een met onderdelen als een pomp, fan, compressor of regelaar. Dit zijn zogenoemde 'kerntoepassingen' met een aandeel van 70% in het industriële elektriciteitsverbruik. Dat staat gelijk aan 32,5 TWh (miljard kWh) en € 3,2 miljard inkoopwaarde. Als een bedrijf aan de wettelijke eisen voldoet, bespaart het al energie. Voor de 20 tot 30% energiebesparing die volgens deskundigen mogelijk is, zijn extra stappen nodig. Bijvoorbeeld door een elektromotor van de super premium efficiencyklasse te kopen. En bovenal door het hele aandrijfsysteem door te lichten: de pomp, het leidingnetwerk, de regeling en alles wat daarbij komt kijken.

II. Winstgevende energiebesparende maatregelen

Bedrijven zijn in het kader van het Activiteitenbesluit Milieubeheer verplicht om winstgevende energiebesparingsmaatregelen te nemen. Dit wordt onder meer ondersteund door de energie-auditplicht (EED), de Meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA3-/MEE)-convenanten, Erkende Maatregelen-aanpak en aanvullende maatregelen uit het Energieakkoord. Voor welke bedrijven gelden welke verplichtingen?

Informatieplicht

Sinds 1 juli 2019 hebben bedrijven de Informatieplicht Energiebesparing. Dit betekent dat bedrijven per Wet Milieubeheerinrichting moeten rapporteren welke energiebesparende maatregelen ze hebben uitgevoerd. Vergeet daarom niet om te rapporteren.

Erkende Maatregelen

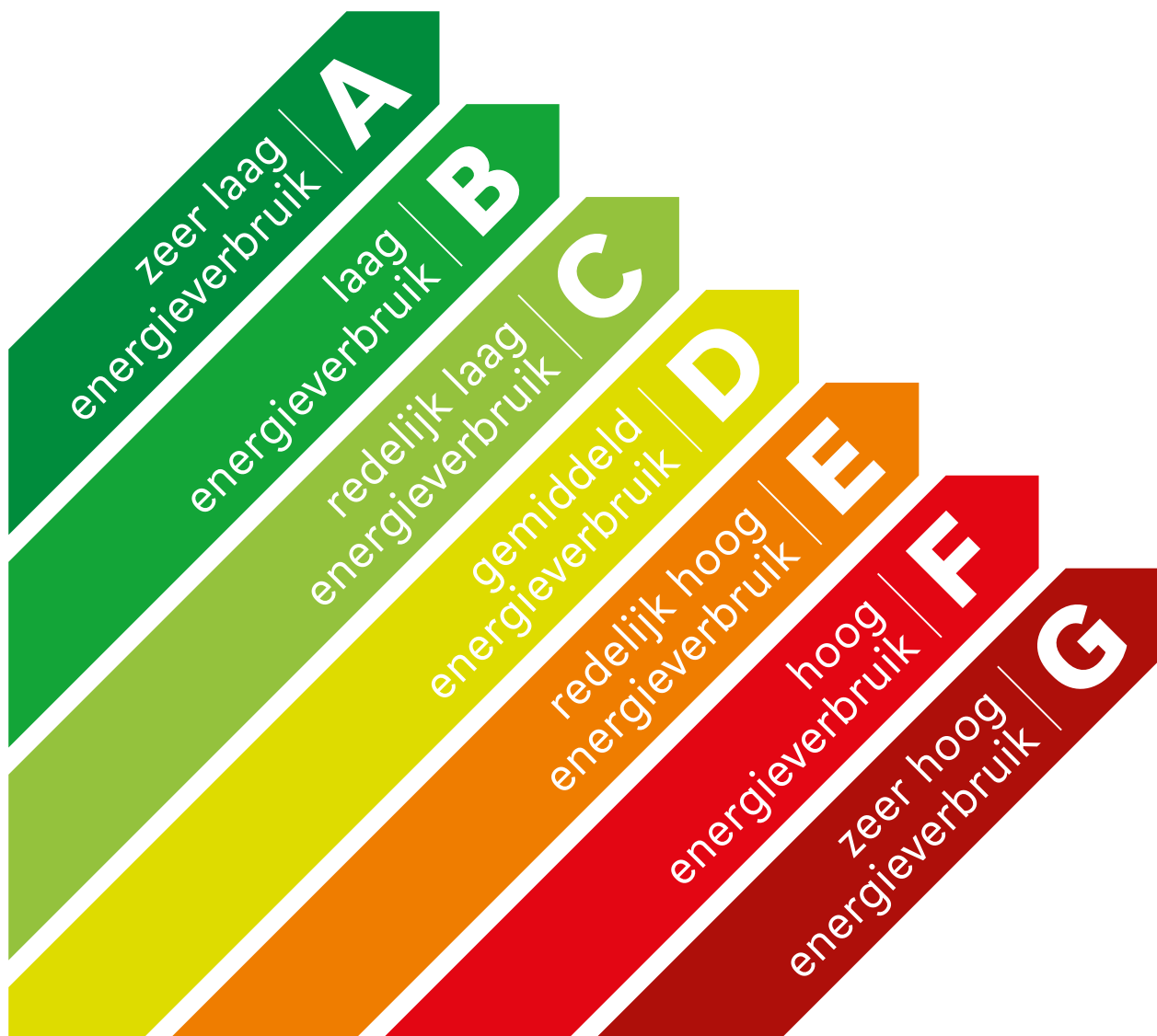
Het Activiteitenbesluit Milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen (inrichtingen) om energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. De energiebesparingplicht geldt voor bedrijven en instellingen die meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas (equivalent) per jaar verbruiken. Voor meer informatie, bekijk de Erkende maatregelen op pagina 6

Energieregistratie- en bewakingssysteem

Vanaf 2018 is het Energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS) voor zes branches opgenomen als verplichte erkende maatregel. Het gaat om kantoren, onderwijs, sport en recreatie, restaurants, detailhandel, gezondheidszorg- en welzijnzorginstellingen. Naast het implementeren van energiebesparende maatregelen moeten organisaties in deze branches beschikken over een EBS.

Kantoren minimaal Energielabel C

Voor grote bedrijven gelden soms aanvullende verplichtingen. Zo is het voor bedrijven met kantoren groter dan 100 vierkante meter verplicht om **vanaf januari 2023** minimaal energielabel C te hebben. Kantoren met energielabel D t/m G mogen dan niet meer gebruikt worden. Dit heeft enorme gevolgen voor gebouweigenaren. Voorbeelden van efficiënte en goedkope investeringen zijn de overgang naar led-verlichting en het toepassen van smart oplossingen, zoals bewegingsensoren en digitale aansturing (Smart-Lighting). Deze investering betaalt zich uiteindelijk terug door een fikse besparing in energiekosten. Zo kan de directe energie- en kostenbesparing van led ten opzichte van TL oplopen tot 80% indien beide maatregelen worden doorgevoerd. Lees Solar's Whitepaper 'De feiten en fabels over led-verlichting' voor meer informatie hierover.

Energie-audit

Voor grote ondernemingen is het ook verplicht om elke vier jaar een Erkende Energie-audit (EED) te doen. De audit geeft een gedetailleerd overzicht van alle bestaande CO₂-uitstoot door gebouwen, mobiliteit van een organisatie en de (kosteneffectieve) maatregelen die de organisatie heeft genomen. Deze audit geldt voor ondernemingen die meer dan 50 miljoen euro omzet genereren, en een balanstotaal hoger dan 43 miljoen of meer dan 250 medewerkers in dienst hebben.

Wanneer het bedrijf onder het Activiteitenbesluit valt, is het verplicht de besparingsmaatregelen die uit de audit volgen uit te voeren. Hiervoor geldt dezelfde voorwaarde als bij de andere maatregelen; de investering moet binnen vijf jaar terug te verdienen zijn. De audit is daarnaast bedoeld om deze bedrijven bewust te maken van energie-efficiency. Ook voor kleinere ondernemingen kan dit interessant zijn.

Erkende maatregelen

De overheid heeft per branche een lijst met erkende energiebesparende maatregelen samengesteld met een terugverdientijd van circa vijf jaar, de Erkende Maatregelenlijst (EML). Of een maatregel snel is terug te verdienen hangt af van het moment waarop deze maatregel wordt genomen. Dat kan een 'natuurlijk moment' zijn, of een moment dat past in het bestaande onderhouds- of vervangingschema, de maatregel heeft een terugverdientijd van 5 jaar of minder.

Voorbeelden van maatregelen zijn die op het gebied van de gebouwschil (denk aan spouwmuurisolatie), ruimteventilatie, -verwarming en -verlichting, faciliteiten zoals een persluchtcompressor, koelinstallatie of serverruimte, de warm tapwatervoorziening, de persluchtinstallatie en processen (zoals gieten of harden). Een bedrijf dat de maatregelen uit de erkende lijst uitvoert voldoet aan de Wet Milieubeheer.

De volgende negentien branches hebben een erkende maatregelenlijst.

- Metalelektro en MKB-metaal
- Autoschadeherstelbedrijven
- Gezondheidszorg- en verzorgingsinstellingen
- Kantoren
- Onderwijsinstellingen
- Commerciële datacenters
- Rubber- en kunststofindustrie
- Levensmiddelen
- Agrarische sector
- Mobiliteitsbranche
- Sport en recreatie
- Hotels en restaurants
- Drukkerijen, papier en karton
- Bouwmaterialen
- Verf en drukinkt
- Tankstations en autowasinrichtingen
- Meubels en hout
- Bedrijfshallen
- Detailhandel

III. Subsidies en stimuleringsmaatregelen

De verplichtingen voor ondernemers om bij te dragen aan het behalen van de klimaatdoelstellingen zijn niet mals. De landelijke overheid komt ze echter tegemoet met subsidies, goedkope leningen en andere stimuleringsregelingen. Subsidies zoals de salderingsregeling, de SCE, de SDE++ subsidie en de ISDE maken investeren in zelf energie opwekken aantrekkelijk.

Energie-investeringsaftrek

Investeren is niet alleen vanuit milieuoogpunt zinvol maar ook financieel. Daar komt fiscaal voordeel bovenop. Bedrijven die investeren in CO₂-reductie, energiezuinige technieken en duurzame energie kunnen gebruik maken van de regeling voor Energie-investeringsaftrek (EIA). Het gaat hierbij om een fiscaal voordeel voor investeringen in energiezuinige technieken en duurzame energie. Deze regeling levert gemiddeld 11% voordeel op. Voor 2022 is er een budget van € 149 miljoen. Fiscale aftrek krijgen bedrijven voor duidelijk omschreven investeringen (specifiek) én voor maatwerkinvesteringen (generiek) die een forse energiebesparing opleveren. Hierbij kan 45% van de investeringskosten worden afgetrokken van de fiscale winst. Dat kan bovenop de gebruikelijke afschrijving. Deze investeringen staan omschreven als 'bedrijfsmiddelen' op de Energielijst.

Salderingsregeling

De salderingsregeling is voor klein zakelijke verbruikers en particulieren. Zelf opgewekte aan het net teruggeleverde duurzame stroom, wordt verrekend met de elektriciteit die is afgenomen. Dit voorkomt niet alleen variabele elektriciteitskosten maar bij 'meer opwekken dan verbruiken' wordt ook de 'kale' stroomprijs terugbetaald. De vergoeding is exclusief energiebelasting, opslag duurzame energie en btw. De salderingsregeling voor zonnepane-

len wordt tot het einde van 2023 ongewijzigd voortgezet. Vanaf 1 januari 2024 bouwt het Kabinet de salderingsregeling in stappen van 9% af. Van de op jaarbasis extra opgewekte en terug geleverde stroom mag een steeds kleiner deel worden afgetrokken. Het fiscale voordeel neemt geleidelijk af tot 0% in 2031.

Subsidieregeling Coöperatieve

Energieopwekking

Per 1 april 2021 is de Regeling Verlaagd Tarief (postcoderoosregeling) vervangen door de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE). Met de SCE kun je als energiecoöperatie of Vereniging van Eigenaren (VvE) gezamenlijk investeren in een productie-installatie om duurzame energie op te wekken voor een groep particulieren en ondernemers binnen een zogenaamde postcoderoos. Denk aan zonnepanelen, windmolens of waterkracht.

De SCE is een exploitatiesubsidie waarvan de opzet grotendeels overeen komt met die van de Stimuleringsregeling Duurzame Energie ++ (SDE++). Energiecoöperaties of VvE's ontvangen met de SCE gedurende de looptijd van een energieproject subsidie per geproduceerde kWh. De hoogte van het subsidiebedrag beweegt mee met de marktwaarde van de geproduceerde energie in dat jaar (de energieprijzen). De SCE heeft een gegarandeerde looptijd van 15 jaar en bestaat uit een basisbedrag, minus een correctiebedrag dat per jaar kan verschillen.

Het idee is dat de subsidieverstrekker geld bijlegt zolang de productie van duurzame energie meer kost dan opbrengt. Er wordt hierbij niet gekeken naar daadwerkelijk gemaakte kosten en daadwerkelijk genoten opbrengsten, want dan worden de uitvoeringskosten te hoog. Het kabinet wil dan ook met deze regeling de lokale opwekking van duurzame

elektriciteit stimuleren. Achterliggend idee is dat daarmee niet alleen een bijdrage wordt geleverd aan de doelstelling voor duurzame energie, maar ook aan een groter draagvlak hiervoor die verder gaat dan alleen zonnepanelen op de daken van individuele woningen.

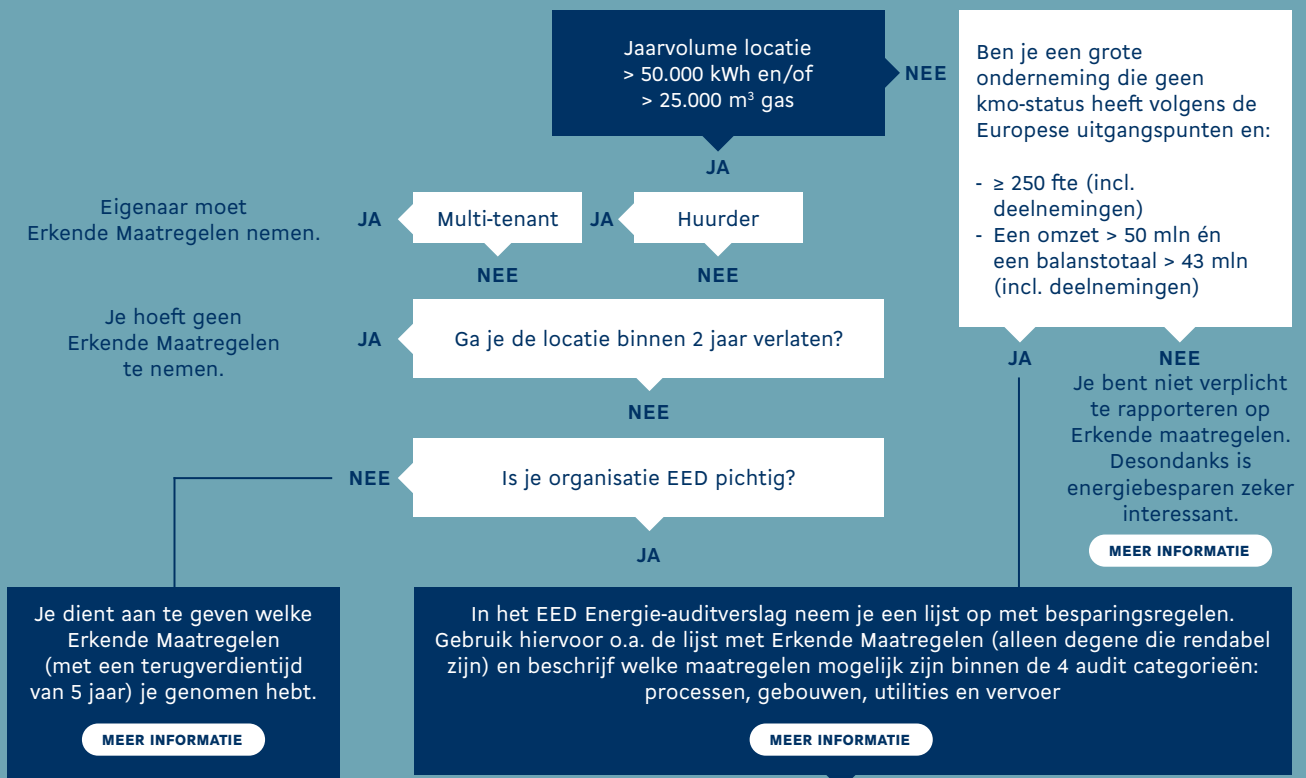
SDE++

SDE++ is bedoeld om grootschalige opwekingsprojecten te ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan biomassa, geothermie en water-, wind- en zonne-energie, ook nieuwe CO₂-reducerende technieken maken kans op subsidie. De SDE++ 2022 opent op dinsdag 28 juni 9:00 uur en sluit op donderdag 6 oktober 17:00 uur. Voor de SDE++ 2022 is een budget van € 13 miljard beschikbaar.

ISDE

Met de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) kunnen woningeigenaren, VVE's en zakelijke gebruikers subsidie aanvragen op de aanschaf van een zonneboiler, een warmtepomp, aansluiting op een warmtenet en isolatiemaatregelen. Voor woningeigenaren is er subsidie op de aanschaf van een warmtepomp en zonneboiler, de aansluiting op het warmtenet en op vijf typen isolatiemaatregelen: gevelisolatie, dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie en hoogrendementsglas. De aanvraag is achteraf. Voor klein zakelijke gebruikers (natuurlijk persoon) gaat het alleen om subsidie op warmtepompen en zonneboilers. Voor Vereniging Van Eigenaars (VVE's) geldt de ISDE, naast een warmtepomp en zonneboiler, ook voor een centrale aansluiting op een warmtenet van een appartementengebouw. Voor bedrijven en VVE's is daarnaast tot en met 31 december 2023 subsidie beschikbaar voor kleinschalige windturbines en zonnepanelen.

Wie moet aan de wettelijke informatieplicht voldoen?

Combineer het implementeren van de erkende Maatregelen met een Meerjaren OnderhoudsPlan (MJOP)

Solar helpt je voor alle bovenstaande scenario's met het beste energiebesparende advies én bij het implementeren hiervan.

IV. Solar Energiemanagement

Solar biedt ondersteunende diensten aan om u te helpen bij het besparen van energie. Solar heeft deze duurzame services onder één noemer ondergebracht: Solar Energiemanagement. Indien een bedrijf wil weten of een energieonderzoek zinvol of verplicht is, kan er een beroep worden gedaan op de duurzaamheidexperts van Solar. Wij bieden een drietal energiescans aan voor een gericht energiebesparend advies en eventuele implementatie hier van.

Erkende Maatregelen Scan

Als een bedrijf gebruik maakt van de Erkende Maatregelen Scan (EMS) ontvangt het een helder rapport met daarin de erkende maatregelen die het kan implementeren inclusief bijbehorende kosten en baten. Op basis van dit rapport kunnen wij samen met jou een plan van aanpak maken, waardoor je wel aan de wettelijke verplichtingen voldoet.

Energieregistratie- en Besparingssysteem

Het beoordelen van de Erkende Maatregelenlijst (EML) is verplicht voor bedrijven of instellingen die jaarlijks meer dan 50.000 kWh of 25.000 m³ aardgas(equivalent) verbruiken. Bedrijven hebben ook de Informatieplicht de overheid hierover te rapporteren. Sinds januari 2018 is het Energieregistratie- en Besparingssysteem (EBS) een erkende maatregel en moeten organisaties over een dergelijke EBS beschikken. Bedrijven kunnen met een EBS energiezuinige instellingen van klimaatinstallaties voor koeling, ruimteverwarming en ventilatie borgen. Solar helpt graag bij het maken van een EBS.

Energiebesparingsonderzoek

Aanvullend kunnen inrichtingen die jaarlijks meer dan 200.000 kWh of 75.000 m³ aardgas(equivalent) verbruiken, verplicht worden een energiebesparingsonderzoek uit te voeren, ook wel energiebesparingsplan genoemd (EBP). Er zijn drie verplichte onderdelen.

- Beoordelen van de Erkende Maatregelenlijst
- Uitgebreide analyse van het energieverbruik per proces (energiebalans)
- Haalbaarheidsonderzoek van de erkende maatregelen.

In een energiebesparingsonderzoek brengen wij de energiehuishouding in kaart. Daarbij onderzoeken onze adviseurs eerst de huidige situatie. Vervolgens bekijken wij, mede aan de hand van maatregelen van de EML, welke energiebesparende maatregelen mogelijk zijn. Dit advies leidt tot een rapport met alle relevante besparingsopties. Hierin zijn ook bijbehorende investeringskosten en terugverdientijden uiteengezet. Daarnaast maakt Solar inzichtelijk welke mogelijkheden er zijn voor duurzame opwekking van de benodigde energiebehoefte met bijvoorbeeld zonnepanelen.

De voordelen zijn.

- Inzicht in energieverbruik en energiekosten
- Kostenbesparingen door het uitvoeren van energiebesparende maatregelen
- Verduurzamen in combinatie met de meerjarenonderhoudsplannen (mjop's)
- Creëren bewustwordingsproces bij medewerkers waardoor er zuinger wordt omgegaan met energie
- Toekomstvisie richting klimaatneutraal

Naast directe zijn er ook indirecte voordelen:

- Verlaging van kosten via lagere energie- en onderhoudskosten
- Verlaging van kosten door minder uitval machines
- Concrete bijdrage aan de zogenoemde circulaire economie
- Commerciële kansen
- Mogelijkheid om (internationaal) te onderscheiden

EED energie-audit

Een energie-audit is verplicht voor grote bedrijven. Dat zijn bedrijven met meer dan 250 medewerkers of 50 miljoen euro omzet én 43 miljoen euro balanstotaal. In de audit moeten alle locaties, dus ook kleine locaties, meegenomen worden. Daarnaast moet, aanvullend aan een traditioneel energiebesparingsonderzoek, ook vervoer worden meegenomen. Een EED energie-audit is een onderzoek naar het energieverbruik van een bedrijf. De specialisten van Solar voeren deze uit. De analyse bestaat uit een aantal onderdelen.

- Een schematisch overzicht van alle bestaande energiestromen (inclusief vervoer)
- Een beschrijving van de belangrijkste factoren die het energieverbruik beïnvloeden
- Een gekwantificeerd overzicht van het energiebesparingspotentieel van de onderneming voor de komende vier jaar
- Een beschrijving van mogelijke kosteneffectieve energiebesparingsmaatregelen

Ook in het geval dat een bedrijf reeds een EED heeft laten uitvoeren door een derde partij, dan moeten op basis hiervan de gestelde maatregelen geïmplementeerd worden. Indien je niet goed weet waar te beginnen, graag een tijdslijn inclusief budgetoverzicht wil laten opstellen dan kan Solar je hierbij goed bij adviseren.

Het bevoegd gezag (de gemeente of de omgevingsdienst) beoordeelt de audit aan de hand van een voorgeschreven checklist. Bedrijven waarvoor de EED geldt, moeten iedere vier jaar een energie-audit opstellen en indienen.

Pepsico: EED uitgevoerd, hoe nu verder?

PepsiCo, de nummer 6 van voedingsmidde- en drankenbedrijven in Nederland, is een multinational met de hoofdvestiging in de VS. PepsiCo Nederland voert bekende merken als 7UP, Doritos, Duyvis, Gatorade, Lay's, Pepsi, Quaker en Tropicana. PepsiCo heeft zijn nieuwe ambitieuze wereldwijde duurzaamheidsagenda aangekondigd, die is ontworpen om verdere groei van het bedrijf te stimuleren op een manier die rekening houdt met de veranderende behoeften van consumenten en de maatschappij.

Solar heeft bij PepsiCo elk kwartaal overleg met de Plantmanager en zijn engineers. Dit overleg is een onderdeel van de verdieping die Solar maakt om leverancier naar solutionpartner te gaan. Michael van Rijn volgt de HBO Technische Bedrijfskunde en is stagiair bij PepsiCo. Aangezien Solar bij PepsiCo bekend staat als groothandel, die ook meedenkt in oplossingen. Heeft Michael ons gevraagd mee te denken bij het uitwerken van de advie-

zen in het EED rapport, een plan van aanpak. *"Ik heb Solar virtueel rondgeleid door de locatie in Broek op Langedijk, waar PepsiCo aardappelchips en snacks produceert. Op basis daarvan heeft Solar ons enkele verbetervoorstellen gedaan. Zo kunnen we energie besparen door het plaatsen van sensoren op de lijnen ter verbetering van de afschakelprocedure. De sensoren detecteren wanneer er wel of geen producten langskomen zodat de lijn stand-by kan als er tijdelijk geen productie is en uit kan als het bijvoorbeeld weekend is. Ook op het gebied van verlichting kan met behulp van onder andere bewegingssensoren slimmer met energie worden omgegaan. Het licht kan natuurlijk uit als er niemand in een ruimte is. Beide onderwerpen staan op de agenda en ondersteund door Solar verwachten we snel verbeteringen in te kunnen doorvoeren."*

Michael presenteert de adviezen intern en samen met Solar stelt PepsiCo een plan van aanpak op.

Bronnen

Klimaatakkoord.nl

RVO.nl

Whitepaper 'Energiebesparende maatregelen' (Essent)

Whitepaper 'De feiten en fabels over led-verlichting' (Solar Nederland)

Whitepaper 'Het nut en de noodzaak van goede Power Quality' (Solar Nederland)

Over Solar

Solar Group is een toonaangevende Europese sourcing- en servicesonderneming die voornamelijk actief is op het gebied van elektrotechniek, verwarming en sanitair en ventilatietechniek. Onze kernactiviteit richt zich op product sourcing, waardetoevoegende services en optimalisatie van de bedrijven van onze klanten.

© Solar Nederland B.V. 2022 - 02

Solar Nederland B.V.
Toermalijnstraat 7
1812 RL Alkmaar
info@solarnederland.nl
www.solarnederland.nl
Tel. +31 88 765 27 00

stronger together

solar